

Ondersteuningsprofiel Marianum

	Inhoudsopgave	
Hoofdstuk		Blz.
1	Inleiding	3
2	Visie van Marianum op onderwijs	4
3	Onderwijsondersteuning op Marianum	5
3.1	Beschrijving van profielen	5
3.2	Marianum anno 2014 en haar toekomst	5
4	Omschrijving van Basisondersteuning en extra onderwijsondersteuning Ontwikkelingsperspectief (format in ontwikkeling)	6
4.1	Beschrijving basisondersteuning op Marianum	7
4.1.1	Aanmelden van leerlingen	7
4.1.2	Rol van ouder(s)/verzorger(s)	10
4.1.3	Organisatie	11
4.2	Het mentoraat	11
4.2.1	Onze leerling in beeld	11
4.2.2	Toetsen	11
4.2.3	SOM	11
4.3	Aanbod voor leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie	11
4.4	Onderwijsprogramma's en leerlijnen, afgestemd op leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie	12
4.4.1	Leerwegondersteunend onderwijs	12
4.4.2	Leerwerktraject	12
4.5	Fysieke toegankelijkheid en beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen met een (meervoudige) lichamelijke handicap	13
4.6	(Ortho)Pedagogische en/of (ortho)didactische programma's en methodieken, gericht op sociale veiligheid en het voorkomen van gedragsproblemen.	13
4.7	Protocol voor medische handelingen	13
4.8	Curatieve zorg in samenwerking met ketenpartners	13
4.8.1	Ondersteuningsteam Oost Achterhoek	13
4.8.2	Onderwijs aan zieke leerlingen	13
4.8.3	Rebound voorziening Samenwerkingsverband	13
4.8.4	Achterhoekse Schakelklas	14
4.8.5	Leerplichtzaken	15
4.8.6	Jeugdarts Gemeentelijke Gezondheidsdienst	15
4.8.7	Bureau Jeugdzorg	15
4.8.8	IrisZorg	15
4.8.9	Algemeen Meldpunt Kindermishandeling	15
4.8.10	Raad voor Kinderbescherming	15
4.8.11	Politie	15
5	Zorgstructuur	16
5.1	Contactpersoon zorg	16
5.2	Intern Zorg Team	16
5.3	Zorgcoördinator	16
5.4	Orthopedagoog	16
5.5	Jeugdmaatschappelijk werker	17
6	Planmatig werken	18
6.1	Leerlingvolgsysteem	18
6.2	Privacy en dossiervorming	18
7	Algemene kwaliteit	19
7.1	Extra onderwijsondersteuning	19
7.1.1	Onderwijszorgsteunpunten	19
8	Ambities, groei en grenzen	20
	Bijlage: basisondersteuningsprofiel begeleidingsschool	
	Bijlage: handreiking privacy en dossiervoering	

1. Inleiding

Marianum maakt deel uit van de samenleving die steeds verandert, in een steeds hoger tempo. Dit vraagt een open oog voor de omgeving om zo goed mogelijk in te spelen op de behoeften van leerlingen, ouders/verzorgers, de lokale gemeenschap en de maatschappij als geheel.

Het Marianum kent een breed havo/vwo-profiel en een breed vmbo-profiel. We willen onze leerlingen zodanig opleiden dat ze snel, creatief en effectief oplossingen kunnen vinden en toepassen. Dat ze kunnen combineren en verbanden zien, dat ze kunnen plannen en verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen werk. Kortom, beantwoorden aan de eisen die de samenleving van de toekomst ons stelt.

Bij de uitwerking van dit ondersteuningsprofiel is uitgegaan van de door Sardes ontwikkelde en beschreven schoolzorgmodellen. Het samenwerkingsverband Slinge Berkel, waarvan Marianum deel uitmaakt, heeft in haar beschrijving van de ondersteuningsprofielen gekozen voor dit model, dat ook wordt gebruikt door alle scholen van het primair onderwijs in de Oost Achterhoek.

In schooljaar 2010-2011 heeft Sardes op alle PO- en VO-scholen in deze regio audits afgenomen om te kunnen vaststellen of wij een regionaal dekkend netwerk vormen en om te kijken waar verdere ontwikkeling nodig dan wel gewenst is.

Alle reguliere VO-scholen binnen ons samenwerkingsverband hebben uitgesproken om het predicaat **begeleidingsschool** te gaan voeren met de daarbij behorende basis-ondersteuning.

Dit ondersteuningsprofiel geeft weer hoe we, binnen een veranderende school in een snel veranderende samenleving, gaan zorgen voor de beste (pedagogisch-didactische) omstandigheden, zodat er door de leerlingen goed gepresteerd wordt en alle medewerkers van onze scholengemeenschap dit ondersteuningsprofiel als leidraad kan gebruiken.

Dit document is geschreven in samenhang met onderliggende documenten vanuit verschillende deelgebieden.

Interne documenten:

- * Protocol Veilige School
- * Protocol Pesten (in ontwikkeling)
- * Protocol Verzuim
- * Website Marianum
- * Handleiding Ontwikkelingsperspectief

Externe documenten:

- * Ondersteuningsplan Samenwerkingsverband Slinge Berkel
- * Visiedocument ZIOS
- * Convenant Veilig Marianum
- * Regionaal verzuimprotocol

2. Visie van het Marianum op onderwijs

Marianum maakt deel uit van de Stichting Carmelcollege en biedt hoogwaardig onderwijs in een veilige, eigentijdse en uitdagende omgeving voor alle leerlingen en medewerkers.

We streven ernaar dat iedereen zo veel mogelijk zeggenschap heeft over het eigen leer- en ontwikkelingsproces en zich daarvoor verantwoordelijk voelt.

Op Marianum is het onderwijs in twee onderwijskundige profielen georganiseerd, het vmbo-profiel en het havo/vwo-profiel. De inhoudelijke invulling van de onderwijskundige profilering is beschreven in het document "Onderwijskundige Profielen Marianum".

Marianum beschouwt het als belangrijke opdracht leerlingen niet alleen te leren hun talenten ontwikkelen, maar hen ook te leren omgaan met nieuwe en grotere verantwoordelijkheden: alleen en samen met anderen, binnen en buiten de school.

Zo geven wij vorm aan onze missie waarin "heel de mens" centraal staat.

Dat vergt voortdurende aandacht en zorg waar met overtuiging op gerekend mag worden.

Marianum kent zeven kernwaarden van waaruit wij ons onderwijs willen organiseren:

1. Het leren staat centraal;
2. De eerste verantwoordelijkheid voor het primaire proces ligt bij de docent;
3. Heel de mens als leidraad voor ons handelen;
4. We streven naar het hoogst mogelijke niveau op de terreinen van kennis, inzicht en persoonlijke en sociale ontwikkeling;
5. Transparante inrichting van het onderwijs;
6. School in de samenleving, de samenleving in de school;
7. Marianum is een katholieke school.

3. Onderwijsondersteuning op het Marianum

Doel van ondersteuning in ons onderwijs is het in stand houden van een doorlopend onderwijsleerproces van de leerling, om zo snel mogelijk op een voor hem of haar best passende niveau een diploma te laten behalen.

In ons onderwijsaanbod zoeken wij voortdurend naar de balans tussen het individueel en het groepsbelang. Het individuele ontwikkelingsperspectief moet toepasbaar zijn naast groepsplannen en differentiaties. De belastbaarheid van het team en de veiligheid van de leerlinggroep moeten worden meegewogen in de haalbaarheid van individuele ontwikkelingsperspectieven. Binnen het onderwijsleerproces is de ondersteuning onlosmakelijk verbonden met zowel de groep als het individu.

3.1 Beschrijving van profielen

In het licht van Passend Onderwijs kunnen vier schoolprofielen binnen het regulier voortgezet onderwijs worden onderscheiden, te weten:

1. de *netwerkschool*;
2. de *begeleidingsschool*;
3. de *dialogeschool*;
4. de *integratieschool*.

Onder deze vierdeling van schoolprofielen ligt een dimensie die van gescheiden naar geïntegreerd onderwijs loopt. De gradaties lopen in elkaar over met betrekking tot basiszorg en mogelijkheden.

Hierbij valt te denken aan:

- hoeveelheid aandacht en tijd;
- de onderwijsmaterialen;
- de ruimtelijke omgeving;
- de expertise;
- de samenwerking met de externe instanties.

Met andere woorden: de *netwerkschool* profiteert adequaat en optimaal van de geïnstitutionaliseerde speciale (onderwijs)ondersteuning binnen andere instellingen, zoveel mogelijk gelegen in de directe omgeving van de school. Deze is aanwezig in andere speciale scholen, of in gespecialiseerde zorginstellingen. Op de *integratieschool* is in principe alle speciale onderwijsondersteuning “in huis” aanwezig om leerlingen te kunnen handhaven, mede door een vaste partnerrelatie met zorginstellingen buiten het onderwijs.

3.2 Marianum anno 2014 en haar toekomst

Marianum biedt een veilige leeromgeving voor leerlingen op weg naar hun diploma.

Leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften krijgen de kans om een diploma te behalen binnen ons regulier onderwijs door de inzet en extra ondersteuning van onze medewerkers en de inrichting van ons onderwijs, gericht op speciale behoeften.

De audit van Sardes spreekt over Marianum als een netwerkschool, die in grote delen van de school al als begeleidingsschool mag worden betiteld. De bovenbouw van het vmbo heeft al meerdere aspecten naar een volledige dialogeschool ontwikkeld.

Wij streven ernaar een goede begeleidingsschool te worden. Hiervoor worden alle medewerkers geschoold. Ons streven is om dit in schooljaar 2016-2017 gerealiseerd te hebben. Dan is binnen het Marianum sprake van het predicaat begeleidingsschool en voor onze LWOO-leerlingen zijn er elementen vanuit de dialogeschool beschikbaar.

Binnen het samenwerkingsverband Slinge Berkel is de afspraak dat alle reguliere VO-scholen minimaal als **begeleidingsschool** betiteld worden.

4. Omschrijving van basisondersteuning en extra onderwijsondersteuning (zie bijlage)

Basisondersteuning

Onder basisondersteuning wordt verstaan:

1. De algemene afspraken die de school maakt over;
 - de preventieve (onderwijs)ondersteuning: het tijdig signaleren van leer- en opvoedproblemen, samen met netwerkpartners;
 - ondersteuning voor leerlingen met dyslexie en dyscalculie;
 - onderwijsprogramma's en leerlijnen afgestemd op leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie;
 - fysieke toegankelijkheid en beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen met een (meervoudige) lichamelijke handicap;
 - (ortho)pedagogische en (ortho)didactische programma's en methoden, gericht op sociale veiligheid en het voorkomen van gedragsproblemen;
 - een protocol voor medische handelingen;
 - de curatieve zorg, die de school met de ketenpartners kan bieden.
2. De structuur van de ondersteuning
 - De expertise van de school is zichtbaar in de onderwijsorganisatie en in de samenwerking met de ketenpartners
3. Planmatig werken.
 - Werken conform het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs.
4. De algemene kwaliteit.
 - Hiervoor is het criterium dat we bewaken volgens het landelijk vastgestelde toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs. De opbrengsten tussentijds en aan het einde van de schoolloopbaan worden geëvalueerd en de kwaliteit wordt bewaakt door onze teamleider Onderwijs en Innovatie.

Extra Onderwijsondersteuning:

Extra onderwijsondersteuning wordt door Marianum georganiseerd in de vorm van arrangementen. Dit zijn extra activiteiten voor leerlingen die dat nodig hebben en die niet vallen onder de basisondersteuning.

Voor de leerlingen die onvoldoende baat hebben bij de basisondersteuning is het verplicht om een ontwikkelingsperspectief te beschrijven.

Dit ontwikkelingsperspectief is een vastgesteld document waarin beschreven staat welke ondersteuning de leerling krijgt met als doel om een diploma te behalen op zijn of haar leerniveau.

Binnen dit document is vastgesteld welk arrangement nodig is met in- of externe ondersteuning. Als er sprake is van externe ondersteuning, dan wordt dit gezamenlijk geborgd, maar Marianum blijft eindverantwoordelijk.

Met ingang van 1 augustus 2014 vervalt de leerlinggebonden financiering vanuit cluster 3 en cluster 4. Deze indiceringen gaan vanaf nu via het samenwerkingsverband Slinge Berkel lopen.

Vanuit cluster 1 (blinden/slechtzienden) en cluster 2 (gehoor/spraak/taalstoornissen) is er een andere constructie. Dit blijft landelijk georganiseerd en wordt niet middels een indicatie vanuit het samenwerkingsverband geregeld.

De regionale expertise centra bieden ondersteuningsarrangementen op maat.

4.1 Beschrijving basisondersteuning op Marianum

Het begrip basiszorg moet worden gezien als het onderwijs-/zorgaanbod voor leerlingen zonder indicatie. Marianum kent 3 lagen/lijnen van ondersteuning.

De ondersteuning is geworteld in de didactiek en het leerklimaat.

Kennis van de 'beginsituatie' bij de start in het VO is de basis. Er is voor alle leerlingen een herkenbare doorgaande leerlijn van PO naar VO en naar het vervolg hierop. Dit wordt vastgelegd in een digitaal leerlingvolgsysteem. De resultaten per vak dienen om de kans van slagen op niveau uit te drukken. De voortgang van het leerproces wordt per vak minimaal twee maal per jaar gelijktijdig gemeten met kwalitatief goede toetsen (gebaseerd op OBIT en vastgelegd in het PTA).

LOB zal een wezenlijk onderdeel uitmaken van de schoolloopbaan van de leerling. In de uitvoering hebben zowel mentoren, de decaan als de vakdocenten een rol.

Marianum kent drie niveaus van begeleiding:

- **Eerstelijns begeleiding**

De mentor is de spil en daarbinnen ook het eerste aanspreekpunt. De kernactiviteit van de mentor is het begeleiden van leerlingen in hun ontplooiing als zelfstandig lerend individu. Voor deze begeleiding zijn herkenbare momenten in de roosters beschikbaar.

- **Tweedelijns begeleiding**

Deze extra begeleiding wordt gecoördineerd vanuit centraal punt. De leerling komt in aanmerking voor deze begeleiding op advies van de mentor, het betrokken team en het intern ondersteuningsteam.

- **Derdelijns begeleiding**

Hierbij gaat het om professionele hulpverlening. Dit na inbreng en advies vanuit het intern zorgteam of zorgadvies-team van het samenwerkingsverband.

4.1.1 Het aanmelden van leerlingen

De aanmeldingsprocedure van leerlingen is bekend bij de basisscholen en staat vermeld in de informatiegids voor het aanmelden die beschikbaar wordt gesteld vanuit het samenwerkingsverband. De basisschool communiceert de informatie naar ouder(s)/verzorger(s).

Marianum kent een toelatingscommissie die beslist over het al dan niet toelaten van een leerling die voor leerlingen met een specifieke ondersteuningsvraag bepaald of toelating op onze school mogelijk is. Mocht deze commissie tot de conclusie komen dat de gevraagde ondersteuning niet geboden kan worden, dan is Marianum verplicht een passend alternatief aan te bieden.

Deze commissie bestaat uit de toelatende teamleider(s), de zorgcoördinator, contactpersoon zorg en twee medewerkers vanuit het basisonderwijs wel of niet uitgebreid met specialisten.

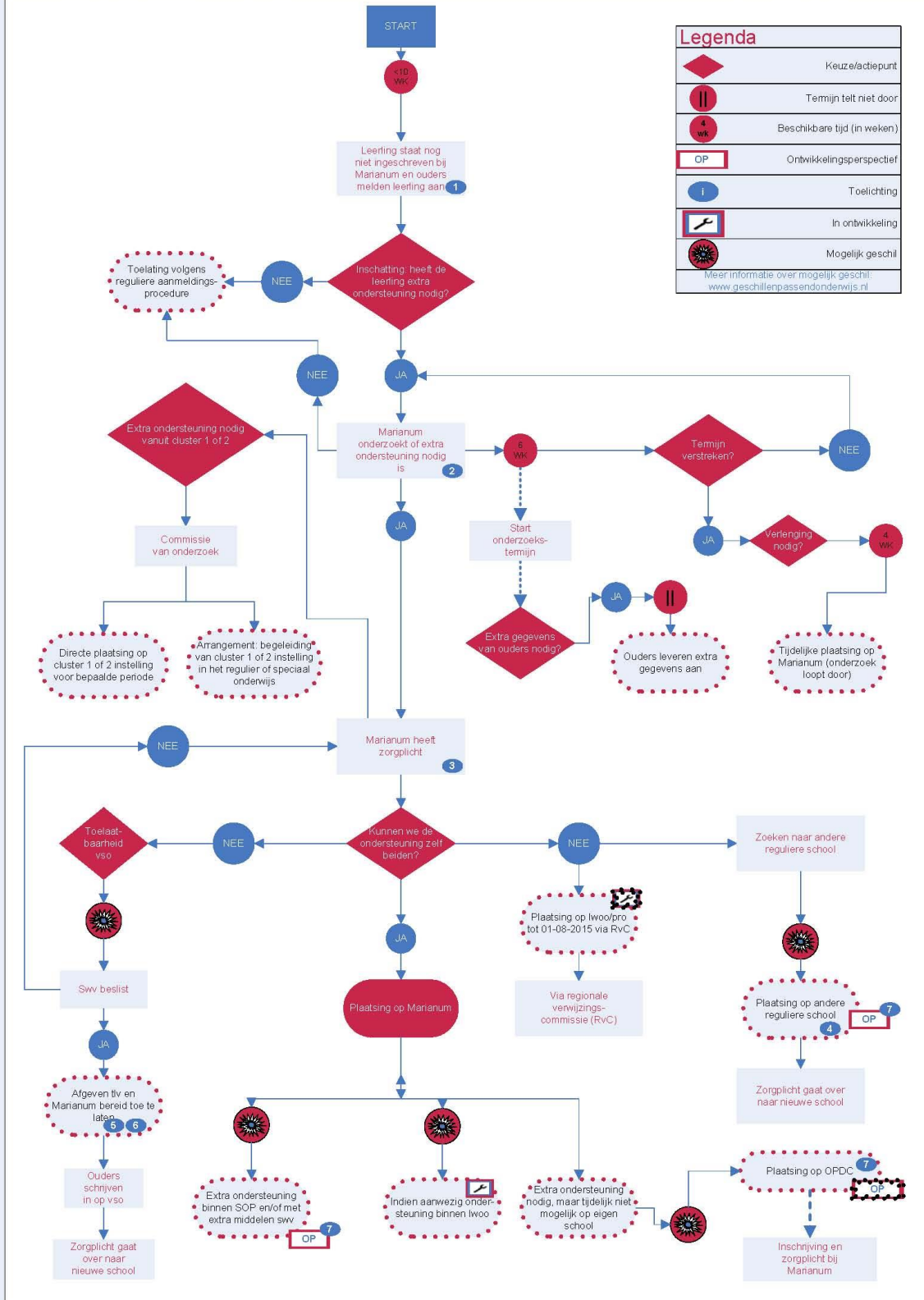
Deze commissie heeft de beschikking over de volgende informatie:

- Advies basisschool
- Onderwijskundig rapport
- De gegevens van het Leerlingvolgsysteem
- Onderzoeksgegevens van externe partijen

Wanneer de commissie onvoldoende informatie heeft om tot een plaatsingsbesluit te komen, kan er besloten worden tot nader onderzoek. Hiervoor heeft Marianum specialisten tot haar beschikking.

De wet op Passend Onderwijs schrijft voor dat ouder(s)/verzorger(s) en toeleverende basisschool verplicht zijn alle relevante informatie beschikbaar te stellen die voor de ontvangende VO-school van belang zijn om te komen tot een plaatsingsbesluit. De door de rector gemandateerde teamleider informeert de ouder(s)/verzorger(s) over de toelating. Dit gebeurt binnen een termijn van **zes weken** na schriftelijke aanmelding van een leerling op onze school, met een mogelijk uitstel van vier weken.

Wanneer er besloten is de leerling niet toe te laten, wordt de leerling besproken in het Zorg Advies Team (ZAT), welke de verplichting heeft om een passende onderwijsplek binnen het regionale netwerk te vinden. Ouder(s)/verzorger(s) ontvangen een uitnodiging om bij de bespreking in het ZAT aanwezig te zijn. Bij een verschil van mening tussen ouder(s)/verzorger(s) en school kan bezwaar ingediend bij de centrale geschillencommissie.

4.1.1 Het aanmelden van leerlingen met een LWOO-indicatie

Basisschoolleerlingen die in aanmerking komen voor leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) worden aangemeld door de ouders/verzorgers en de basisschool.

Het LWOO-onderzoek vindt plaats op Marianum.

De zorgcoördinator bespreekt de uitkomst van dit onderzoek in de Permanente Commissie Leerlingenzorg (de PCL, die is ingesteld vanuit het samenwerkingsverband) en bepaalt samen met deze commissie of er een aanvraag gedaan kan worden voor een LWOO-indicatie voor besproken leerlingen.

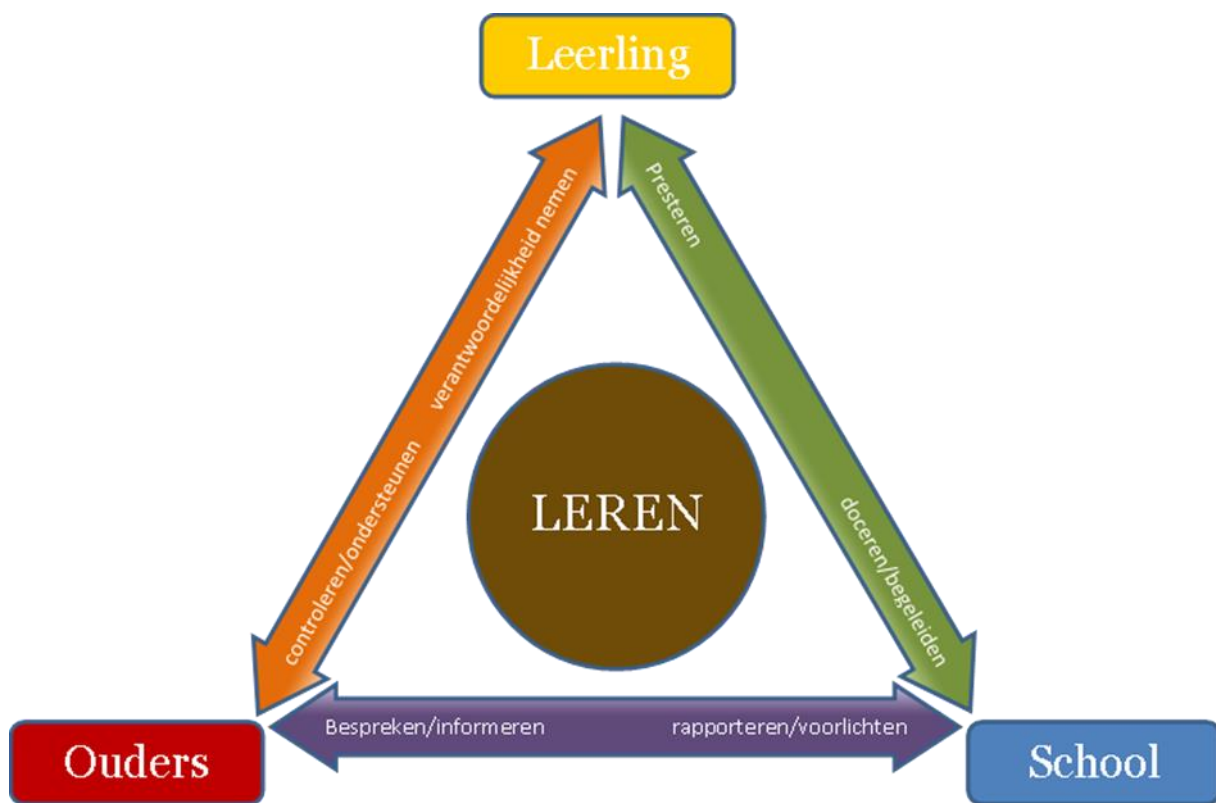
Leerlingen met een LWOO-beschikking worden ondersteund vanuit de school opgestelde ontwikkelingsperspectief. Hiervoor biedt Marianum maatwerk.

4.1.2 Rol van de ouder(s)/verzorger(s)

Ouderparticipatie wordt op Marianum vorm gegeven volgens de principes van het Educatie Partnerschap. De verwachtingen en verplichtingen van ouders/verzorgers binnen dit educatie partnerschap zijn terugkerende onderwerpen van gesprek in het contact tussen leerling, ouders/verzorgers en school.

De hier uit voortkomende afspraken en wederzijdse verplichtingen worden vastgelegd in ons leerlingvolgsysteem Som.

Via dit systeem kunnen ouder(s)/verzorger(s) op de hoogte blijven van resultaten, verzuim en het lesrooster van hun kind.

4.1.3 Organisatie

Marianum telt 1800 leerlingen verdeeld over de locatie Groenlo en Lichtenvoorde.

Vanaf 1 augustus 2014 heeft Marianum vijf onderwijskundige eenheden, t.w.

- * Onderbouw vmbo
- * Bovenbouw vmbo
- * Onderbouw havo/vwo
- * Bovenbouw havo
- * Bovenbouw vwo

Elke eenheid kent een eigen teamleider. Daarnaast is er ook een teamleider verantwoordelijk voor onderwijs en ontwikkeling, die als primaire taak het bewaken en verbeteren van de kwaliteit van ons onderwijs heeft. Samen met twee leden van de centrale directie vormen zij de schoolleiding.

4.2. Het mentoraat

De mentor is de spil en het eerste aanspreekpunt. De kernactiviteit van de mentor is het begeleiden van leerlingen in hun ontplooiing als zelfstandig lerend individu. Voor deze begeleiding zijn herkenbare momenten in de roosters beschikbaar.

4.2.1 Onze leerling in beeld

De onderwijskundige eenheid is verantwoordelijk voor de totale ontwikkeling en ondersteuning van haar doelgroep. In haar vergaderstructuur worden momenten van leerlingbespreking ingericht. Hierin heeft een contactpersoon zorg een initiërende en coördinerende rol. Samen met de zorgcoördinator en de andere aanwezige specialisten vormen zij het interne zorgteam van Marianum, dat op vastgestelde momenten bij elkaar komt.

4.2.2 Toetsen

Marianum heeft in haar nieuwe profielen nadrukkelijke uitspraken gedaan over de kwaliteit van haar toetsen. Hiervoor heeft scholing van alle docenten inmiddels plaatsgevonden. Streven is om de kwaliteit van de toetsen dusdanig te verbeteren dat ze ook gebruikt kunnen worden voor determinatie van de leerling. Naast eigen toetsen maakt Marianum ook gebruik van landelijk genormeerde toetsen om de kwaliteit van haar onderwijs waar nodig te verbeteren in belang van de leerlingen. De hieruit voortkomende data worden ook gebruikt om ondersteuning zo optimaal mogelijk vorm te geven. Hierbij gaat het zowel om cognitieve- als de sociaal (emotionele) vaardigheden.

4.2.3 SOM

SOM is het leerlingvolgsysteem waarin informatie wordt vastgelegd ter ondersteuning van het onderwijsleerproces, waarin de ontwikkelingsperspectieven ook zichtbaar zijn. SOM geeft naast de vorderingen op leergebied ook een overzicht van instroomgegevens, verzuim, incidenten en correspondentie. Deze overzichten worden gebruikt bij de evaluatiegesprekken met leerling en ouder(s)/verzorger(s), bij teambesprekingen en in het intern zorgteam.

4.3. Aanbod voor leerlingen met dyslexie

De begeleiding van leerlingen met dyslexie wordt meer en meer geïntegreerd in de teams. Het Protocol Dyslexie in het Voortgezet Onderwijs dient als uitgangspunt.

Marianum gaat uit van het leren omgaan met de beperking dyslexie.

Er wordt niet geremedieerd maar gedispenseerd en gecompenseerd. Docenten zijn op de hoogte van wat dyslexie inhoudt en wat het kan betekenen voor het leerproces van de leerling. Leerlingen met een diagnose dyslexie gaan voor vakgerelateerde hulpvragen naar de vakdocent en bij vakoverstijgende hulpvragen wordt de mentor als eerste aanspreekpunt ingezet. Is er sprake van complexe problematiek, dan wordt de leerling besproken in het intern zorgteam.

Screening op dyslexie vindt plaats aan de hand van signalen vanuit het basisonderwijs, ouder(s)/verzorger(s) en het team.

Marianum biedt leerlingen de mogelijkheid tot het deelnemen aan een dyslexieonderzoek dat gedeeltelijk door school wordt gefinancierd.

Facilitering en hulpmiddelen worden gehanteerd naar de wettelijke regels. Voor een leerling met dyslexie kan bijvoorbeeld Claroread worden ingezet, een spraaksoftwareprogramma en Methode Muiswerk wordt als oefenprogramma voor het strategisch lezen en spelling gebruikt.

Aanbod voor leerlingen met dyscalculie

Leerlingen met dyscalculie worden gefaciliteerd volgens de wettelijke regels, zoals in het examenblad omschreven. Leerlingen met een diagnose dyscalculie gaan voor vakgerelateerde hulpvragen naar de vakdocent en bij vakoverstijgende hulpvragen wordt de mentor als eerste aanspreekpunt ingezet. Is er sprake van complexe problematiek dan wordt de leerling besproken in het intern zorgteam.

4.4. Onderwijsprogramma's en leerlijnen, afgestemd op leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie

4.4.1 Leerwegondersteunend onderwijs

Marianum kiest ervoor om leerlingen met een LWOO-indicatie in de groepen met leerlingen zonder deze indicatie te integreren.

De leerwegondersteunende middelen worden ingezet in onze basisondersteuningsstructuur, ten behoeve van de groepen binnen de onderwijskundige eenheden, de mentoren, maar ook ten behoeve van de andere leden binnen de zorgteams, de contactpersonen zorg en de zorgcoördinator.

In de praktijk komt het voor dat er leerlingen zijn zonder LWOO-indicatie, maar die wel hulp nodig hebben, soms zelfs meer dan leerlingen met een indicatie. Deze leerlingen kunnen dan ondersteund worden binnen de groep zonder dat er een indicatie is. Waar in een groep sprake is van vergelijkbare ondersteuning bij meerdere leerlingen, wordt er een groepsontwikkelingsperspectief opgesteld.

Bij de overgang van het basisonderwijs naar leerjaar 1 wordt er door Marianum met alle leerlingen, ouder(s)/verzorger(s) en basisscholen een overdrachtsgesprek gehouden. Voor alle LWOO-leerlingen wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld en met ouder(s)/verzorger(s) besproken. Tijdens de reguliere leerling-ouder-gesprekken vinden ook de tussenevaluaties van dit ontwikkelingsperspectief plaats.

4.4.2 Leerwerktraject

Het leerwerktraject geeft de leerling die door zijn/haar leerstijl niet in staat is het reguliere programma succesvol te doorlopen maar wel de juiste beroepscompetenties bezit, de mogelijkheid het diploma te behalen door middel van een meer passende leerroute.

Een leerroute waarbij de leerling wordt uitgedaagd en uitgenodigd te slagen voor het vmbo-diploma door de combinatie van binnen- en buitenschools leren met meer praktijk en minder theorie. Het leerwerktraject biedt de leerling een pedagogisch-didactisch klimaat, waarin wordt ingespeeld op zijn/haar specifieke mogelijkheden, capaciteiten en belangstelling. Deze vorm van maatwerk verlaagt de kans op het voortijdig schoolverlaten en verhoogt de kans op het behalen van een startkwalificatie.

4.5. Fysieke toegankelijkheid en beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen met een (meervoudige) lichamelijke handicap

Naast alle wettelijke voorzieningen die aanwezig zijn in de school, zoals liften, rescue chairs, en een invalidentoilet, blijft het een aandachtspunt om de toegankelijkheid van de school te bespreken en mogelijk af te stemmen op de persoonlijke behoefte van leerlingen met een fysieke beperking.

4.6. (Ortho)pedagogische en/of (ortho)didactische programma's en methodieken gericht op sociale veiligheid en het voorkomen van gedragsproblemen.

Binnen elk team verzorgt een aantal daarvoor opgeleide docenten trainingen op het gebied van examenvrees, faalangstreductie en/of sociale vaardigheden.

Op basis van signaleringsinstrumenten en vanuit de leerling besprekingen worden leerlingen voor deze trainingen aangemeld. Ouder(s)/verzorger(s) worden vooraf altijd geïnformeerd over deze activiteiten.

Binnen de school wordt op behoefte vanuit de teams trainingen gegeven door deskundigen zoals:

- agressieregulatie trainingen;
- begeleiding groepsprocessen;
- mentorlessen;
- thematische voorlichtingen.

4.7. Protocol voor medische handelingen

Marianum beschikt per locatie over een team van bedrijfshulpverleners dat wordt ingezet bij kleine of grote calamiteiten. Dit team is op de hoogte van medische bijzonderheden van leerlingen. Per schooljaar wordt hier een update van gemaakt.

4.8. Curatieve ondersteuning in samenwerking met ketenpartners

4.8.1 Ondersteuningsteam Oost Achterhoek

Dit ondersteuningsteam bestaat uit een aantal professionele hulpverleners, dat kinderen/ jongeren in de leeftijd van 0-23 jaar begeleidt, eventueel samen met hun gezin, als er problemen zijn. Deze hulpverleners werken nauw samen met de organisaties voor jeugdzorg die al actief zijn binnen onze gemeentes (Winterswijk, Aalten en Oost Gelre). Het team begeleidt het gezin zoveel mogelijk zelf met hulp van hun eigen omgeving. Ook wanneer er specialistische ondersteuning nodig is, dan wordt dit geregeld voor het gezin.

Voor de VO-scholen zijn er vaste contactpersonen, die een rol nemen in de begeleiding van de leerling binnen de school. Dit kunnen ondersteunende gesprekken onder schooltijd zijn, maar ook adviezen voor het docententeam dat les geeft aan desbetreffende leerling. De jeugdmaatschappelijk werker van Marianum maakt deel uit van dit team.

4.8.2 Onderwijs aan zieke leerlingen

Bij een leerling die door ziekte niet of nauwelijks op school kan zijn wordt de consulent Onderwijs aan Zieke Leerlingen (OZL) ingeschakeld, die de leerling thuis bezoekt en met hem of haar werkt aan het schoolwerk in afstemming met de mentor van de leerling. Hierdoor kan er continuïteit in de educatieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling, die door ernstige en/of langdurige ziekte getroffen is, plaatsvinden.

4.8.3 Reboundvoorziening Samenwerkingsverband

Leerlingen met wie 'het even niet gaat' worden tijdelijk uit de klas geplaatst en opgevangen in een daarvoor geschikte voorziening met deskundig personeel.

Dit dient altijd **met toestemming van de ouder(s)/verzorger(s)** te gebeuren.

Doel van het plaatsen van leerlingen in deze voorziening kan zijn:

1. het plaatsen van leerlingen in een rustige omgeving, waar zij onder deskundige begeleiding hun schoolwerk voortzetten
2. het geven van handvatten aan leerlingen waardoor het voor hen mogelijk is om het onderwijs op de reguliere school te vervolgen.

Alle aanmeldingen lopen via de zorgcoördinator van Marianum. De school geeft aan waarom de leerling wordt aangemeld, wat er al is gedaan en wat hun hulpvraag is. Hiervoor gebruikt de aanleverende school het daarvoor bestemde aanmeldingsformulier.

De verwijzende school is verantwoordelijk voor het aanleveren van schoolwerk en zorgt ervoor dat de leerling ook daadwerkelijk op de locatie verschijnt.

Bij binnenkomst van de leerling wordt er intakegesprek met de ouder(s)/verzorger(s) van de leerling gepland. Gespreksonderwerpen zijn de reden en doelstelling van de plaatsing.

Van dit intakegesprek wordt een schriftelijk verslag gemaakt.

Het reboundteam bepaalt op welk moment de leerling teruggeplaatst wordt en geeft advies welke ondersteuning daarbij noodzakelijk is. Terugplaatsing vindt plaats nadat er een eindgesprek vanuit de rebound met de ouder(s)/verzorger(s) is geweest, waarbij tevens vertegenwoordigers van de betreffende school aanwezig zijn.

4.8.4 De Achterhoekse Schakelklas – Rebound (ASK-R)

De ASK-R is bestemd voor leerlingen die tijdelijk niet meer gemotiveerd kunnen worden binnen het reguliere voortgezet onderwijs en/of teveel problematisch gedrag vertonen om deel te kunnen nemen aan het reguliere onderwijs. Kenmerkend is dat veelal niet de leercapaciteiten maar de gedragsproblematiek, leermotivatie en omgevingsfactoren de belemmering vormen.

Het doel van de ASK-R is om de leerlingen te hermotiveren tot onderwijsdeelname door het tijdelijk bieden van een zeer duidelijke gestructureerde nieuwe omgeving, andere medeleerlingen en een persoonlijke invalshoek qua onderwijs.

De plaatsing moet via het ZorgAdviesTeam aangevraagd worden en ouders/verzorgers moeten hiervoor toestemming geven.

Leerlingen worden tijdelijk op de ASK-R geplaatst met een “open deur garantie”.

Dit houdt in dat de aanleverende school zich verplicht de leerling altijd weer op te nemen na zijn/haar verblijf in de ASK-R. Qua terugplaatsing zijn er twee opties:

- Optie 1:
De leerling wordt teruggeplaatst op de toeleverende school. De leerling en de school worden dan gedurende een bepaalde tijd begeleid.
Tegelijkertijd kan het zijn dat de leerling wordt geadviseerd op grond van zijn/haar problematiek specifieke behandeling te ondergaan door bijvoorbeeld jeugdhulpverlening.
- Optie 2:
De leerling wordt geadviseerd een andere school of opleiding te kiezen, waarbij natuurlijk ook weer tegelijkertijd geadviseerd kan worden op grond van zijn/haar problematiek specifieke behandeling te ondergaan door bijvoorbeeld jeugdhulpverlening.

Voor elke leerling wordt een persoonlijk handelingsplan opgesteld. Om hiertoe te komen wordt een leerling geobserveerd en indien nodig worden er onderzoeken afgenomen.

In de meeste gevallen zal een leerling een periode van drie maanden op de ASK-R verblijven, maar verlenging behoort tot de mogelijkheden.

De leerling werkt in principe uit de methodes die hij/zij ook gebruikt op de school die hem/haar geplaatst heeft. Ook krijgt de leerling de toetsen die op zijn/haar “eigen” school gebruikt worden. Er wordt getracht leerachterstand tijdens de ASK-R periode te voorkomen.

4.8.5 Leerplichtzaken

Marianum wil schoolverzuim voorkomen en attendeert ouder(s)/verzorger(s) op de wettelijke verplichting dat zij hun kind gedurende zijn/haar leerplichtige leeftijd naar school moeten laten gaan.

Is er toch sprake van schoolverzuim, dan meldt de zorgcoördinator, nadat overleg is geweest met de betrokken teamleider, de leerling aan de leerplichtambtenaar.

De zorgcoördinator kan aangeven of de melding ter kennisgeving is of dat hij wil dat er actie ondernomen moet gaan worden.

Binnen Marianum wordt gehandeld volgens de afspraken zoals vermeld in het regionale verzuimprotocol.

4.8.6 Jeugdarts Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)

Het doel van de inzet van de jeugdarts GGD is het bewaken van de goede lichamelijke- en psychosociale ontwikkeling van de leerling. De arts werkt volgens een algemene werkwijze: Alle leerlingen uit het tweede leerjaar worden preventief onderzocht.

Hiernaast kan de schoolarts nog gericht onderzoek op verzoek van de leerling, docent of ouder(s)/verzorger(s). Een dergelijk verzoek loopt altijd via de zorgcoördinator.

4.8.7 BJZ (Bureau Jeugd Zorg)

Marianum onderhoudt goede contacten met Bureau Jeugdzorg. Op de momenten dat contact gewenst is, neemt de zorgcoördinator contact op.

Jeugdzorg is bedoeld voor kinderen tot 18 jaar met ernstige opvoedings- en opgroei-problemen en voor hun ouders of opvoeders. Bureau Jeugdzorg is de centrale toegang tot de geïndiceerde jeugdzorg. Het verzorgt de indicatie voor hulp aan minderjarigen en hun ouder(s)/verzorger(s). BJZ biedt ook voogdij in het kader van de ondertoezichtstellingen. De jeugdreclassering is ook een onderdeel van BJZ

4.8.8 IrisZorg

Er is vanuit Marianum een goed contact met IrisZorg. Wanneer er een vermoeden is van verslaving of middelengebruik in de school wordt IrisZorg om advies en/of inzet gevraagd.

4.8.9 AMK (Algemeen Meldpunt kindermishandeling)

Marianum maakt gebruik van de mogelijkheid om advies in te winnen rondom kindermishandeling en zo nodig meldingen te doen. Ook vanuit het AMK wordt advies ingewonnen op school.

4.8.10 Raad voor Kinderbescherming

Waar nodig schakelt Marianum de Raad voor Kinderbescherming in en handelt volgens de geldende voorschriften. Dit geldt ook op het moment dat het omgekeerde aan de orde is en de Raad Marianum om informatie vraagt.

4.8.11 Politie

In een samenwerkingsconvenant tussen het Marianum, de politie (team Oost Gelre), de gemeente Oost Gelre en Buro Halt staan de gezamenlijk gemaakte afspraken rondom veiligheid.

5. Zorgstructuur

Vanuit de overheid is de term “zorg” vervangen door de term “ondersteuning”. Op dit moment zijn we ons als school nog aan het beraden of we de benamingen die we binnen de zorgstructuur hanteren wel of niet gaan veranderen.

5.1 Contactpersoon zorg

Binnen ieder team werkt een contactpersoon zorg, die als opdracht heeft zorgsignalen vanuit het team op te pakken en acties te ondernemen.

De contactpersoon zorg maakt deel uit van het Intern zorgteam (IZT) dat op elke locatie van Marianum operationeel is.

Vanuit onder andere de leerlingbesprekingen in de teams worden de opkomende ondersteuningsvragen in het intern zorgteam ingebracht. Op basis van de aanwijzingen vanuit het intern zorgteam geeft het onderwijskundige team vorm aan de ondersteuning van de leerling.

5.2 IZT (Intern Zorgteam)

Het intern zorgteam, zowel in Lichtenvoorde als in Groenlo aanwezig (onder- en bovenbouw), bestaat uit de zorgcoördinator (voorzitter), de contactpersonen zorg vanuit de teams, de orthopedagoog, de jeugdmaatschappelijk werker en de begeleiders van het onderwijszorgsteunpunt.

Dit team komt per locatie een keer per drie weken bij elkaar om de leerlingen met een specifieke ondersteuningsvraag te bespreken. De aanwijzingen worden door de contactpersonen zorg met het team besproken. Waar na de mentor de regie krijgt voor wat betreft de uitvoering. De mentor heeft hierin de regiefunctie.

Gemaakte afspraken in het izt worden in het leerlingvolgsysteem vastgelegd.

5.3. Zorgcoördinator

De zorgcoördinator is de regisseur van de leerlingenzorg binnen het Marianum, als voor de externe partners. Marianum heeft de beschikking over één zorgcoördinator, die voor beide locaties werkzaam is.

De zorgcoördinator coördineert, adviseert en stemt de zorg af met de schoolleiding, de teams, het samenwerkingsverband, de Stichting Carmelcollege en andere externe ondersteunende onderwijs- en hulpverlenende instanties.

Daarnaast heeft hij zitting in de toelatingscommissie van de school en bespreekt hij met teamleiders en de orthopedagoog de aanmeldingen van leerlingen met specifieke ondersteuningsvraag.

5.4. Orthopedagoog

Marianum heeft een GZ-psycholoog in dienst, die op beide locaties zitting heeft in het Intern Zorgteam (onder- en bovenbouw).

Daar waar nodig wordt de orthopedagoog gevraagd aan te sluiten bij de toelatingscommissie. Tevens heeft de orthopedagoog zitting in het regionale zorgadviesteam.

De orthopedagoog wordt voornamelijk belast met leerlingen die dreigen vast te lopen in het onderwijsproces en/of in hun eigen ontwikkeling, waarbij de oorzaak ligt op kind-kenmerken.

De voornaamste doelstellingen van inzet zijn om door het voeren van gesprekken met leerling, team en ouder(s)/verzorger(s) het probleem duidelijk krijgen en:

- zo nodig verrichten van intelligentieonderzoeken bij de leerling en het opstellen van een handelingsstrategie.
- zo nodig doorverwijzen van de leerling naar externe hulpverlening.
- contact onderhouden met deze externe instantie om (be)handeling en voortgang op elkaar af te stemmen.
- het ondersteunen en adviseren van de teams d.m.v. handelingsadviezen.

5.5. Jeugdmaatschappelijk werker (JMW)

Marianum heeft vanuit het samenwerkingsverband Slinge Berkel een jeugdmaatschappelijk werker in dienst.

De jeugdmaatschappelijk werker heeft op beide locaties ook zitting in het intern zorgteam (onder- en bovenbouw) en is daarnaast lid van het regionale zorgadviesteam.

Tevens maakt de jeugdmaatschappelijk werker deel uit van het ondersteuningsteam zoals beschreven onder punt 4.8.1

De voornaamste doelstelling van de inzet van de jeugdmaatschappelijk werker is:

Ondersteuning van die specifieke leerling en de voor hem/haar geldende systeem waarin het kind zich beweegt, op momenten dat er vanuit de school een handelingsverlegenhedsvraag is geformuleerd.

6. Planmatig werken

Vanaf 1 augustus 2014 is er zowel in het profiel vmbo als in het profiel havo/vwo nadrukkelijk sprake van opbrengstgericht werken.

De teamleider onderwijs en ontwikkeling zal in samenspraak met de sectie leiders en teamleiders mede zorg dragen voor een doorlopende leerlijn binnen onze school.

In samenhang hiermee wordt ook de ondersteuning aan leerlingen vorm gegeven en is vanuit de zorgstructuur een doorlopende lijn van ondersteuning zichtbaar.

6.1. Leerlingvolgsysteem

Om de leerling te kunnen volgen, gebruikt Marianum het programma Som.

Hierin worden allerhande zaken geregistreerd. De vormgeving van ons leerlingvolgsysteem is in ontwikkeling. Hierbij koersen we volgens de wettelijke kaders die aan ons worden gesteld. In het programma Som worden de digitale onderwijskundige rapporten van het primair onderwijs overgenomen. Tevens wordt het programma gebruikt als digitale dossier.

6.2. Privacy en dossiervorming

Binnen Marianum wordt er zorgvuldig omgegaan met het vastleggen en verstrekken van leerlinggegevens. Daarvoor hanteren we door de Stichting Carmel opgestelde handreiking (zie bijlage).

7. Algemene kwaliteit

Marianum hanteert naast haar eigen normen voor kwaliteit ook het landelijk vastgesteld toezichtkader van de Inspectie van onderwijs

7.1. Extra onderwijsondersteuning

Bij het inrichten en uitvoeren van de extra onderwijsondersteuning werkt Marianum nauw samen met het samenwerkingsverband Slinge Berkel. De zorgstructuur van de school en het samenwerkingsverband zijn op elkaar afgestemd en geïntegreerd. Voor de bovenschoolse voorzieningen verwijzen wij naar het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband waarvan dit plan een onderliggend document is.

Hieronder wordt beschreven wat Marianum zelf aan extra ondersteuningsmogelijkheid biedt.

7.1.1 Onderwijzorgsteunpunten (OZS)

Het onderwijzorgsteunpunt (OZS) geeft ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen, docenten en teams. De leerlingbegeleiding, individueel of groepsgewijs, is vooral gericht op de moeilijkheden die een leerling in zijn/haar onderwijsproces ervaart. Er wordt hulp geboden bij de dag- en weekplanningen, het maken van huiswerk en het voorbereiden op bijzondere schoolactiviteiten. Er wordt gewerkt volgens een vastgesteld plan.

Het OZS biedt begeleiding op maat aan leerlingen en de teams die een ondersteuningsvraag hebben. Naast begeleiding op maat geeft het OZS ook

- Voorlichting
- Scholing
- Training
- coaching
- Intervisie

Het OZS bestaat uit een ambulante begeleider vanuit cluster 3 en 4 en een steunpunt-medewerker vanuit Marianum. Op onze school zijn drie steunpunten ingericht. De kracht van deze steunpunten is de nadrukkelijke nabijheid in het primaire proces: Ondersteuning op maat en dichtbij.

8. Ambities, groei en grenzen

8.1 Algemeen

Onze ambitie is om alle leerlingen op een zo hoog mogelijk niveau bij de leerling passend niveau een diploma te laten behalen. Hierbij worden de exameneisen van het voortgezet onderwijs te allen tijde aangehouden.

De grens tussen onderwijs en zorg is een voortdurend aftasten van mogelijkheden voor individuele leerlingen en school. Als er sprake is van meervoudige problematiek op gebied van Intelligentie/leervermogen/sociaal/emotioneel of medisch gebied zal er een traject op maat gezocht worden binnen het dekkend netwerk van het samenwerkingsverband.

Om onze onderwijskwaliteit te kunnen blijven waarborgen is er sprake van een continue investering op de volgende velden:

Veld 1: De hoeveelheid aandacht en tijd

De samenwerking tussen zorgcoördinator, teamleider de contactpersoon zorg van het team, de mentor, de vakdocenten en het OZS vormt de basis van de zorg.

De verschillende onderwijskundige teams worden in de dagelijkse begeleiding van leerlingen verder ondersteund door onderwijsassistenten, surveillanten, ouder(s)/verzorger(s), stagiaires van Pabo en SPH/SPW, mede leerlingen (peersupport) en ambulante begeleiders van REC 1-2-3-4. Aandacht en tijd worden bepaald door de ondersteuningsvraag, ook hier is sprake van maatwerk.

Veld 2: De onderwijsmaterialen

De onderwijsmaterialen zijn vooral methode-gestuurd. De studieboeken worden door de school aangeschaft en aan leerlingen verstrekt. Er is een hoge computerdichtheid binnen de school waardoor leerlingen een grote toegankelijkheid hebben tot ondersteunende materialen, zoals software, filmmateriaal e.d. De elektronische leeromgeving, It's Learning, is de centrale plek voor de verzameling van lesmaterialen, planning en andere informatie.

Naast het onderwijs binnen de school worden er buiten school regelmatig activiteiten ondernomen, waarbij gedacht kan worden aan excursies, les op locatie enzovoort.

Daarnaast wordt er remediërende en onderwijsondersteunende software gebruikt om tegemoet te komen aan didactisch/pedagogische hulpvragen van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Er wordt gebruik gemaakt van didactische materialen, zowel soft-/als hardware, met speciale mogelijkheden om leerlingen met beperkingen te ondersteunen. Sociaal emotionele begeleidingstrajecten worden individueel of groepsgewijs ingezet.

Naast de gebruikelijke praktische voorzieningen, heeft onze school ook laboratoria, een atelier en beroepsgerichte werkplekken, beschikbaar voor leerlingen.

Op Marianum is sprake van zowel intern als extern leren.

Veld 3: Ruimtelijke omgeving

Voor wat de gebouwelijke situaties betreft is er in Lichtenvoorde door verbouwingen en nieuwbouw een functionele onderwijsomgeving in een parkachtige omgeving zichtbaar. Ook in Groenlo zal de komende jaren het gebouw aangepast worden aan de eisen voor eigentijds onderwijs.

Veld 4: De expertise

Expertise op het gebied van ondersteuning is de afgelopen jaren sterk gegroeid, door het proactief meedenken over de invoering van passend onderwijs.

Vrijwel elk onderwijskundig team heeft inmiddels expertise op het gebied van leer- en gedragsproblemen. Ook is men op de hoogte van verschillende aanpakken in de onderwijsondersteuning en is men gericht op het werken met didactiek die aansluit bij de mogelijkheden van de leerling.

Het leerklimaat op Marianum is gebaseerd op basisregels, gezond verstand en een veilig pedagogisch klimaat. Om dit te waarborgen heeft een groot aantal docenten kennis op gedaan door middel van opleiding, cursussen en voorlichting. Hierdoor is de ondersteuning meer geïntegreerd en zichtbaar.

Veld 5: De samenwerking met de externe instanties

Marianum heeft contacten met verschillende externe instanties. Ons uitgangspunt is om deze contacten te leggen en vast te houden in het belang van de voortgang en ondersteuning van de leerlingen binnen het onderwijsproces.

Waar wil Marianum naar toe?

Marianum streeft er naar een begeleidingsschool te worden en heeft deze ambitie nadrukkelijk mee laten spelen in de totstandkoming van haar nieuw ontworpen vmbo-profiel en havo/vwo-profiel.

In ons onderwijsaanbod zoeken wij voortdurend naar de balans tussen het individueel en het groepsbelang. Het individuele ontwikkelingsperspectief moet toepasbaar zijn naast groepsplannen en differentiaties. De belastbaarheid van het team en de veiligheid van de leerlinggroep moeten worden mee gewogen in de haalbaarheid van individuele ontwikkelingsperspectieven.

Op dit moment zijn we in ontwikkeling en wordt er geïnvesteerd in trainingen om de organisatie van ons onderwijs nog meer gedifferentieerd aan te bieden. Dit staat nadrukkelijk beschreven in onze onderwijsprofielen (zie bijlage)

We blijven onze pedagogische expertise door ontwikkelen naar een geïntegreerde teamaanpak. Ook in de toekomst van haar bestaan zullen de onderwijskundige teams uitvoerder zijn en blijven van de basisondersteuning van onze leerlingen.

Ambities:

- Slagingspercentage van LWOO-leerlingen op hetzelfde niveau houden als de geslaagden vmbo.
- Uitstroom van REC 3- en 4-leerlingen beperken tot een niveau van 0.25%.
- In schooljaar 2016-2017 schoolbreed op het niveau begeleidingsschool te functioneren.